

Izhaja v Trstu
vsako soboto opoldne.
Rokopisi se ne vra-
čajo. Nefrankovana
pisma se ne spre-
jemajo.
Uredništvo in upravljanje
ul. del Lavatoio
št. 1. l.
Telefon 18-67.

NARODNI DELAVEC

Posamezne štev. se
prodajajo po 6 stot.
Inserati se računajo
na milimetre v širo-
kosti na kolone, in
sicer po 8 stot. za
vsaki mm. Za več
nego 10kratno obja-
vo pa po dogovoru.
Naročnina za celo
leto K 4.—; za pol in
četrt leta razmerno.

Glasilo „Narodne delavske organizacije“ in „Zveze jugoslovanskih železničarjev“.

„Narodna delavska organizacija“.

Tržačani meščani in okoličani! Delavci iz mesta in okolice!

Položaj domačega delavstva in posebno Vas, okoličanov, postaja od dneva do dneva bolj neznosen. Ni zadosti, da trpite pod splošnimi, naravnimi in za Vas skrajno neugodnimi gospodarskimi razmerami, ne! V zadnjem času sega tujec vedno globeje po tistem, kar bi po pisani in nepisani postavi moralo biti pridržano Vam, domačinom in davkoplačevalcem. Takim razmeram naj bodi enkrat konec! Vaš klic: „Dajte nam zaslužka“ ne sme več biti glas vpijočega v puščavi! Vzdignimo enkrat močno svoj glas!

Podpisana „Narod. delav. organizacija“ sklicuje za

jutri v nedeljo, dne 23. januarja 1910

VELIKI PROTESTNI SHOD mesta in okolice

ki se bo vršil točno ob 10. uri predpoludne v dvorani „Narodnega doma“ v Trstu.

Dnevni red: „**Kruha nam dajte!**“

Delavci iz mesta in okolice! Sedanji trenotek je največje važnosti! Privedite na shod one, ki delijo Vašo usodo in pripeljite na istega Vaše družine! Pokažite, da hočete boljše življenje!

TRST, dne 12. januarja 1910.

Odbor N. D. O.

„ZVEZA“

JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNIČARJEV.

Poziv slovenskim železničarjem. Volitve v zavarovalnico proti nezgodam.

„Zveza jugoslovanskih železničarjev“, ustanovljena sicer šele meseca oktobra lanskega leta, kliče vse slovenske železničarje prvič k volitvam, ki so zelo važne za naš stanovski interes.

Voliti je treba delegata in namestnika v „Zavarovalnico proti ne-
zgodam avstrijskih železnic“ za okraj tržaškega ravnateljstva c. kr. državnih železnic, katera volitev se bo v kratkem vršila.

„Zavarovalnica proti ne-
zgodam“ je za nas železničarje **velevažnega pomena**, in to ne samo za nas, ampak tudi za naše žene in otroke. Radi tega nam je treba paziti, da dobimo v ta vелеvažni zavod zastopnike, ki bodo **odločno** zastopali naše interese.

Vsak naj voli kandidate, priporočene po zaupnikih „Zveze jugoslovanskih železničarjev“. Ti kandidati se ne bodo zbal ničesar, povsod in vselej hočejo zastopati naše stanovske interese in nas braniti proti krivicam, pa naj bi bile nam zadane od te ali one strani.

Pravico voliti imajo vsi železničarji in železniški delavci; vsak mora dobiti glasovnico.

Za okraj tržaškega ravnateljstva se priporočata sledeča kandidata, katerih imeni naj zapiše vsak slovenski železničar na svojo glasovnico:

DELEGAT:

Štekar Ivan,

postajni ekspedijent, Trst.

NAMESTNIK:

Prosen Avgust,

kurjač v Gorici.

Strokovna organizacija.

„Kaj je strokovna organizacija?“, naj bi se vprašal marsikateri železničar, ki se ne briga za svoja stanovska vprašanja in ne ve, kaj pomenita te dve besedi? Tovariši! Organizacija pomeni združitev veliko oseb; če pa pripadajo vse te osebe kakih posebnih stroki, se imenuje to strokovna organizacija.

V našem slučaju smo se združili slovenski železničarji in smo si obljubili medsebojno podporo ter smo pripravljeno zastaviti svoje moči v stanovskih vprašanjih eden za vse, vsi za enega. Združili smo se kot železničarji, torej v strokovno organizacijo slovenskih železničarjev in to v „Zvezo jugoslovanskih železničarjev“.

Tovariši železničarji! — Zamislmo samo trenutek v svoj položaj. Kaj je ubogi železničar, ako je prepuščen samemu sebi? Ali ni podobno nekako orehovi lupini sredi deroče reke, ako je osamljen? Kakor se reka igra z orehovo lupino, tako se lahko igra železniška uprava s posameznikom, ki nima opore v kaki organizaciji. Organizacija ima nalogo, braniti posameznika proti eventualnim krivicam od strani uprave.

Tovariši železničarji! Vsak stan. od velikega kapitalista do zadnjega pometaja,

se danes organizira! Ali ni potem umevno, da je bila skrajno potrebna tudi organizacija slovenskih železničarjev, tako zanemarjenih od železniške uprave?

Kapitalisti se organizirajo v svrhu izkoriščanja nižjih slojev, posebno pa še proletarijata. Združujejo se, da lažje pritiskajo na cene raznih obrtnih in poljedelskih pridelkov, in si določajo cene Pekovski mojstri so združeni v svoji zadruzi in imajo vl dno potrjeno pravico, kaznovati tistega, ki bi se predzrnil prodajati kruh ceneje, kakor so si določili ceno sami, s kaznijo do 400 kron.

Tovariši železničarji! Mi nimamo kapitala, tudi ne kake kupčije, razpolagamo le s svojo duševno zmoglostjo in telesno močjo, razpolagamo le s svojo dlanjjo, s svojo žuljavo roko. Ne dajmo se izrabljati, ne dopustimo, da bi hodili po nas. In da se zavarujemo proti brezmejnemu izrabljanju, je treba, da smo organizirani tudi mi slovenski železničarji!

Organizacija pa ima tudi namen, pospeševati splošno izobrazbo ravno nižjih železničarjev, posebno železniških delavcev. Koliko je še takih, ki nikdar ne primejo za kak časopis, še manj da bi se brigali za svoja ali svojih tovarišev stanovska vprašanja. Nekateri nimajo drugega interesa, ko da gledajo, kako bi se na zunaj lepši pokazali, čeprav se borijo s svojimi skromnimi dohodki, drugi se čuti spet tako visokega, da bi trebalo 15 metrov dolge lestve, da bi mu mogel pogledati v obraz, in zaničuje seveda vsako organizacijo, kaj še, da bi mu bila na srcu skupnost železničarjev. Tudi se dobijo med železničarji takimenovani klečplazci, ki se hočejo svojim predstojnim s tem prikupiti, da jim pridno nosijo pošte o svojih tovariših. Neka značilna vrsta pa so protežiranci, ki se seveda še posebno ne smejo zameriti komu s tem, da bi se morda kje organizirali. In vsi ti so le ovira v zboljšanju stanovskih razmer železničarja.

Tov. železničarji, prevdarite torej! Ako čuti potrebo organ. milijonar, v letrec itd. ali je mogoče pot-m, da bi se smel dobiti železničar, ki smatra vsako organizacijo za odveč?! Slovenski železničarji smo bili in smo še tlačeni od tujcev, radi tega je bilo treba, da se organizirajo slovenski železničarji v posebni organizaciji, da si priborijo in zboljšajo službene razmere za sebe in za svoje.

Tovariši! Ako pa pomislimo, da ima ogromna večina od nas težko in odgovorno službo, ko je v nevarnosti ne samo železničarja, ampak tudi tuje življenje, potem se moramo šele prav zavedati svojega položaja! Službeni položaj nas stavlja takorekoč z eno nogo v grob, z drugo pa v zapor. In kaj hoče opraviti dotični revež, ki je imel tako nesrečo, ako stoji osamljen nasproti železniški upravi in sodnijski oblasti? Tu nam je treba organizacije, katera nam priskoči na pomoč, ki mu stavi na razpolago pravnega zastopnika, da ga zagovarja in varuje pred kako krivično obsodbo. Tukaj se vidi, kako je potrebna organizacija za nas železničarje. Posebno pa je potrebna močna organizacija tudi v slučaju skupnega gibanja; kajti ako je železniška uprava trda nasproti opravičenim zahtevam železničarjev, je treba izdatnega pritiska. In pri tem ne sme biti človek sebičen, ki pri takih gibanjih stoji ob strani in morda še celo toži svoje tovariše pri predstojniku ali železniški upravi, samo da bi se s tem prikupil in zasedel potem kak boljši prostor. Ako je organiziran, tega ne more in ne sme storiti. Torej, slovenski železničarji, vsi v organizacijo „Zveze jugoslovanskih železničarjev“ in pokažite s tem, svojo kolegijalno dolžnost, do svojih soslužbencev.

Naj se nikdo ne izgovarja, da morda težko plačuje mesečne prispevke. Prvič naj premisli, da ima za to v slučaju bolezni podporo, pravovarstvo in dobi 4 krat na mesec strokovni list, ki mu je potreben.

Drugič naj pa se izprašuje, kolikokrat za-
pravi v gostilni, ako postane malo vinjen,
ne samo 1 krono, ampak več kron po
nepotrebnem za opojno pijačo, ki mu ne
koristi, ampak le škoduje. Zapravlja morda
na drug lahkomišeln način svojo težko
prislužno plačo, medtem ko bi pri le malo
pametnem ravnanju prav lahko dal me-
sečni prispevek za organizacijo, ki
je v korist njemu in njegovi dru-
žini.

In slovenski železničar, ki ni hotel
prodati svoje narodnosti v internacionalni
socijalnodemokratski organizaciji, ima zdaj
priložnost, da se pridruži organizaciji, ki
temelji na narodni podlagi, in to je „Zveza
jugoslovanskih železničarjev“.

Z veseljem opazujemo, kako raste
„Zveza jugoslovanskih železničarjev“, ampak
pogrešamo jih še veliko, ki niso bili prej
organizirani in imajo zdaj prilo-
žnost pridružiti se organizaciji „Zvezi
jugoslovanskih železničarjev“, ki je strogo
strokovna in se ne mešava v po-
litično prepričanje posameznika. Nam je
za zboljšanje naših stanovskih in mezdnih
razmer, radi tega moramo biti složni in
močni. Složni in močni pa moremo in mo-
ramo postati slovenski železničarji v „Zvezi
jugoslovanskih železničarjev“.

Narodna delavska organizacija

— priredi —

Dva javna shoda

- a) v Škedenju, danes ob 8. uri zvečer v
dvorani „Gosp. društva“.
- b) v Sv. Križu, jutri ob 4. uri popoldne
v dvorani „Kons. društva“.

Strukovni radniški pokret v Njemačkoj.

(— to —). Mi Jugoslaveni smo malen
narod, te kao takav moramo na našu ža-
lost konstatirati, da smo u mnogom po-
gledu zaostali za tujim narodima. Nije to
samo nazadak u kulturnom, nego i u so-
cijalnom pogledu. Pa to je i sasna naravno,
jer o kulturnom razviku jednoga naroda
ovisi i njegov socijalni razvoj. Usled tih
uzroka nije čudo, da je i naše radništvo
zaostalo u svojim radničkim i strukovnim
organizacijama. — No gibanja, kja se u
zadnji čas opažaju medju jugoslovanskim
radništvom, probudjuju u nas nadu, —
da ćemo i u pogledu radničkih organizacija,
koraknuti korak napried, te biti ravni na-
šim drugovima drugih narodnosti.

Da to postigamo potrebno je, da
proučimo strukovne organizacije drugih
naroda i država, te da iste primjerimo
našim radničkim prilikama, pa da po tome
uredimo i naše strukovne organizacije. —
Imajući tu namjeru na umu, predložiti
ćemo našim čitateljem: prilike radničkog
strukovnog pokreta u Njemačkoj.

Usled krize, koja je vladala na rad-
ničkom trgu u Njemačkoj god. 1908., nije
se moglo u Njemačkoj zaustaviti razvika
tarifalnih ugovora, ali u toliko je ta

kriza ipak zapriečila pokrete oko poboljša-
nja plaća kao i štrajkove. Broj tarifalnih ugo-
vora po pojedinim vrstama je različit. Na
prvom je mjestu polygrafički obrt (tiska,
litografije itd.), gdje su uvjeti za rad za
46,5% zaposlenih sila cijenikom određeni.
Iza ovih odmah sledi zidarSKI obrt, za
27,4% radnika vriede cijenici, nadalje drvo-
djelska industrija s cijenicama od 15,9%
zaposlenika, odjevni obrt, gdje 13,5% rad-
nika uživa po tarifi ustanovljene ciene;
papirna industrija, kod koje su cijenici u
krieposti za 12% uposlenih. U gradjevnom
obrtu sklopljeno je g. 1908 najviše novih
tarifalnih cijenika, naime 37,9%. Trajanje
tih cijenika kreće se izmedju 1½ do 2
godine. Za 38,6% radnika ustanovljeno
je cijenikom radno vrijeme kroz zimsku se-
zonu ispod 8 sati dnevno, dok za 20%
izmedju 8 i 9 sati, a sa 15,9% izmedju
9 do 11, dok je samo za 1,5% dnevno
radno vrijeme dulje od 10 sati. Za 26,594
radnika ostalo je vrijeme neodređeno. Ljeti
traje radno vrijeme popriečno ½ do 1 sat
više nego li zimi. Što se plaće tiče to je
ustanovljeno za izučene muške radnike naj-
manja plaća sa 25 pfeniga po satu, a
najveća za 24,7% radnika sa 56 do 75
od sata. Najveća plaća za tarifom obvezane
neizučene radnike se kreće izmedju 24 do
45 pfeniga po satu; a samo za 24 posto
tih radnika imaju preko 45 pf. po satu.
Dok više od 75 pf., po satu nijedan od
njih ne dobiva. Za tjedne naplate muških
radnika — i to izučenih i neizučenih —
najčešće je sklopljen ugovor sa tjednom
plaćom od 25 Maraka.

Pitanje posredovanje rada istupom
posjednika rudokopa zadobilo je osobitu
važnost. Dok ipak misliju i djelima mo-
gućnici „brda“ ne teže samo za tim, da
šikanacijama zaprieče strukovne pokrete.
Što više sve organizacije poslodavaca na-
stoje, da se dovinu cilju istim sredstvima.
Osnivanje poslodavačkih poslovnica za po-
sredovanje kod traženja posla, bilo je jed-
noglasno odobreno na konferenci poslo-
davačkih organizacija.

Ta posredovašta imadu u prvom redu
nastojati, kako bi si poslodavci dobavili
što veće povjerenje radnika, te bi tim
imali veliki upliv medju njima, a onda bi
jih poput marioneta držali na uzici, s njima
radili po njihovoj miloj izrabljivačkoj volji.

Iz tajnog opisa jednog poslodavačkog
poduzeća za traženje posla u Mannheim
Ludwigshofenu, jasno je dokazano, da je
taj „uzgoj o djelejući z avod“ bio
zavod za šikaniranje i proganjanje radnika.
Tvrde i radionice, koje se priključile toj
poslovnici namješćivahu samo one radnike,
koje bi ta poslovnica preporučila.

Čim bi koji radnik u popisu te po-
slovnice bio označen sa slovima Z. K. —
zu kenem (nikomu) — takav nije dobio
nijgdje posla. Ova poslovnica imala je ve-
liki po abecedi poredani registar oznaka
kao n. pr. „anarhist“, „kolovodja“, „bun-
tovnik“, „član stranačkog odbora“, „drzo-
vito ponašanje“, „marljiv agitator“, „krs-
čanski agitator“, „drzovit protiv majstora“,
„osobito drzovit“, „ureda ravnatelja“ —
— i t. d. U tom registru bile su ozna-
čene i druge tjelesne mane radnika. Svaka
tvrđka vodila je izim toga još svoju crnu
knjigu.

Te poslovnice učinile su svim organi-
ziranim radnicima, bez obzira na boju nji-
hove organizacije velikih šteta. Toga radi
vlada medju proletarcima, poglavito pako

Drugo jutre zgodaj vzame Štrobnik
debel kolec stopi po Točka. Škancevega,
in oba jo vrezeta proti strugi lisice. Vedela
sta, da je lisica še notri, in nista se motila.
„Tako, Tonček,“ pravi Štrobnik, „zdaj na
eni strani zapaliva ogenj, tam ne bo mogla
lisica ven, na drugi strani jo pa midva
čakava. Kadar skoči lisica ven, jo ti krepko
primeš, jaz jo s tem kolecem vdarim po
glavi, in — naša bo!“

Zapalita pri eni luknji struge subljad,
katero sta bila nanesa že dan poprej,
potem tečeta k drugi luknji in čakata.
Stala sta tu kakor dva kipa, Tonček pri-
pravljen skočiti na lisico, Štrobnik zrav-
nan v vsej svoji dolgosti, vihte visoko
nad glavo debeli kol, a pogledovala sta se
važno, važno.

Med tem je dim prodril v strugo in
začel skeleti lisico v nos. Videla je naša
dva junaka ob eni luknji in poskušala uti
skozi drugo; tam pa je gorel ogenj. Zato
pogumno skoči med Tončka in Štrobnika.
Tonček se hitro pripogne, da bi jo prijel,
lisica mu srečno zbeži, a Štrobnik ga
vdari z vso močjo po plečih s kolecem,
tako da mu z'omi tri rebra!“

„Habahaha!“ Zopet so se stresle šipe,
in v pozni večer se je razlegala pesem:

Lisica je prav kunštna zver,
Prefrigana kot sam hudir!

medju rudarskim radnicima veliko uzbu-
đenje i ogorčenje, koje vodi k štrajku ne
budu li se ukinule one po radništvo škod-
ljive posredionice posla. Radničke mase u
Njemačkoj stoje u predvečerju važnih do-
godjaja, a odluka ispala kako mu drago —
biti će od nedogledne važnosti za daljni
razvitak njihovih uslova za rod i obstanek.

Ocertali smo evo sada nekoliko crta o
radničkim strukovnim organizacijama u
Njemačkoj, a na našim je sada svjestnim
radnicima, da ih primjere svojim okolno-
stima, i da uzrade za svoju dobrobit. —

Konsumna zadruga članov N. D. O.

registrovana zadruga z omejeno zavezo

s sedežem v Trstu

vabi vse člane - zadržnike na

izreden občni zbor

ki se bo vršil v četrtek, 27. januarja 1910
točno ob 8. uri zvečer v prostorih N. D.
O. pri Sv. Jakobu (Campo S. Giacomo 5).

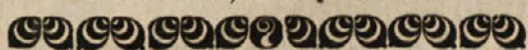
DNEVNI RED:

1. Nadomestna volitev treh odbornikov.
2. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi uljudno vabi

Za odbor konsumne zadruge članov N. D. O.

Peter Može, t. č. prodseklik.

Boj alkoholu.

Včasih, in tega ni dolgo, se demoni
alkohola niso tako zelo bali. A danes po-
znamo poguben njegov vpliv, vemo, kaj
pomeni za siromaka pijanska strast.

Proti strupu alkoholu nastopajo vsi,
zdravniki, sociologi in vsi, ki jim je mar
ljudskega zdravlja in človeške morale. In
kakor se je pred leti razlegal svareč glas
po vsej Evropi: Orožje iz rok! — tako
odmeva zdaj povsod resen klic proti alko-
holu.

Če zmerno pomislimo, če vse prev-
darimo in pregledamo strašne številke ki
nam prejasno predložujejo žrtve tega pe-
klenskega strupa, tedaj moramo tudi mi
povzdigniti svoj glas proti tej grdi strasti.

Izgovor, da vino človekovo telo krepi
in mu daje čilih moči in nekoliko razve-
drila, par veselih uric po težkem delu —
tak izgovor je iz trte izvit in pretiran.
Ne trdimo kar na splošno, da bi alko-
holične pijače zmerom škodovala, prepri-
čani pa so vsi zdravniki in pametni ljudje, da
je alkohol škodljiv, zelo škodljiv človeškemu
zdravju, če ga uživamo nezmerno in v pre-
veliki množini. In kako hitro se človek
navadi takega uživanja, kako velika in
grda strast obvlada potem človeka, vemo
vsi. Zato moramo svariti pred nezmer-
nostjo; ne pišemo teh vrstic kar tako, ne,
prepričani smo, da vršimo s tem tudi svojo
narodno dolžnost in veliko in lepo nalogo
socijalne probuje.

Gorje namreč narodu, ki se je udal
strastem, kakoršnimkoli, stokrat gorje na-
rodu, ki se zastruplja sam in vedoma.

Strasti in nezmernost so ugonobile
stari grški in rimski narod. Moč in go-
spodstvo teh narodov sta rastli, sta se mno-
žili, dokler niso strasti in grda nagnjenja
okužila njihovih telesnih in — duševnih
moči.

Tudi našemu narodu grozi poguba,
ki je neizogibna, če se pravočasno ne za-
vemo. V naši domovini so kraji, kjer ljudje
mislijo, da jim ne bi bilo mogoče živeti
brez alkoholičnih pijač, da, tako daleč je
že prišlo, da kmečki delavci uajprej vpra-
šajo gospodarja, kako pijačo bodo imeli za
malo južino dopoldne in popoldne! Ža-
lostno je pri tem najbolj to, da imajo
skoro vselej rajše — žganje, pa če je še
tako slabo in pokvarjeno, da le diši po
žgani pijači!

In v mestih? O tem ne govorimo. Po-
glejmo le ob sobotah zvečer pa tudi med
tednom, po raznih beznicah in nas bo —
groza!

Človek, udan tej strasti, pozabi na
vse; ne misli ne nase, ne na svoje zdravje,
ne na svojo družino. Podivjan in razuzdan
ni podoben človeku in mirne duše zapije
zadnje, težko prislužene novce. Pijančuje
v soboto, celo nedeljo, a v ponedeljek zdravi
spet s pijačo težko glavo, kakor sam
pravi.

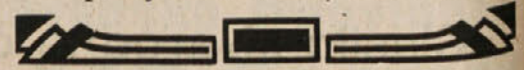
Izvor premnogih skrbi v družini in
pri posamezniku je skoraj vselej iskati v
navajeni pijanski strasti! In kdo bi mogel
izračunati, kako bi mogel naštetiti žrtve al-
kohola, izgubljene eksistence.

Zdrava duša v zdravem telesu, pravi
pregovor. A kakšna je duša, je duh v iz-

pitnem, bolnem, od alkohola zastruplje-
nem telesu!

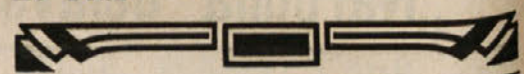
Kdor ljubi svoj narod, kdor spoštuje
in ljubi samega sebe in svoje, ta se ne bo
nikoli udal grdi strasti pijančevanja. Nam
še ne zadostuje, da so ljudje zavedni samo
stanovsko in politično zreli, mi zahtevamo
od vseh, da so trezni; kajti le na ta na-
čin se lahko popolnoma zanesemo nanje,
le tako lahko zaupamo sebi in vsem, ki
so z nami. Samo narod treznih ljudi bo
imel zmerom dobre svoje bojovnike de-
lavce in bo mirno zrl v bodočnost.

Spoštujmo same sebe, bodimo trezni!

DELA VCI - OGLJARI!

Ker pripravljajo naši tova-
riši v Puli, člani N. D. O. gi-
banje proti tvrdki Matellich,
naj nihče izmed Vas ne sledi
vabilu omenjene tvrdke in se
ne poda v Pulo, dokler se spor
ne reši!

DOMAČE VESTI.

VELIKI PLES N. D. O. Ve-
liki ples „Narodne delavske organi-
zacije“ priredi se tudi letos na pustni
torek, dne 8. svečana t. l. Natanč-
nejši vsopred se določi čimprej. Do-
brohotni prispevki za srečolov se že
sedaj hvaležno sprejemajo v uradu
N. D. O. Tovariši, agitirajte za ta
Vaš tradicionalni ples.

Veselični odsek
N. D. O.

JUTRI! 23. t. m. priredi sku-
pina Proste luke N. D. O. javni
ples, v prostorih Konsumnega društva
v Rojanu. Ples se začne ob 4. pop. in
traja do 4 zjutraj. Vstopnina moški
1 K, ženske 60 stot.

Začasni odsek Proste luke.

Vsi jutri na veliki protestni shod
v tržaški „Narodni dom“. Vsakega delavca
iz mesta in okolice dolžnost je, da politič-
na jutranji veliki protestni shod v „Na-
rodni dom“. Glas po kruhu hrepenečega
ljudstva naj dospe do ušes onih, ki so za
vse dosedanje pritožbe imeli vedno le lepe
besede in — gluha ušesa.

Debatni večeri. S 1. februarjem
pričenši vrše se v prostorih N. D. O.
redno vsak torek debatni večeri, pri kojih
se bodo razmotrivala vprašanja vseh znan-
stvenih političnih in gospodarskih strok.

**Zveza jugoslovanskih železničar-
jev** ima samo v Trstu že nad 400 članov
— dokaz, kako potrebno je bilo to društvo.
Tekom par mesecev je tako naraslo. Ima
in ustanavlja že tudi podružnice!

Slovensko gledališče gre spet v
kratkem na gostovanje v Gorico, v Pazin
in v Pulo morda.

Ljubljanski „Slovenec“ je te dni
spet prav pošteno okrcal jezikove urednike
naše prijazne znanke „Zarje“. Zaslu-
žila je!

Naše nasprotnike neki prav nepri-
jetno pečejo shodi po Goriškem.

Glasbeno društvo „TRST“ priredi
danes ob 9. uri zvečer v prostorih
„Trgovsko-izobraževalnega društva“ (ul.
S. Francesco d' Assisi št. 2) svoj prvi
plesni venček. Ker nam je šlo to društvo
večkrat na roko s svojim sodelovanjem
pri naših prireditvah, priporočamo toplo
vsem tovarišem, naj pridejo danes zvečer
na to prireditev v čim večjem številu. —
Vstopnina je za moške 1 K, za ženske
50 vinarjev. Ne pozabimo, da se bo pro-
dajalo bloke v korist podpornemu skladu
N. D. O. Torej vsi na plesni venček!

Na pustni torek priredi „Narodna
delavska organizacija“ potom svojega ve-
seličnega odseka običajni, veliki ples v
gledališčni dvorani „Narod. doma“. Poleg
mnogovrstnih zabav za stare in mlade,
vršil se bode tudi srečolov z obilimi, kras-
nimi in koristnimi darovi. Blagohotni pri-
spevki za srečolov vsprejemajo se že sedaj
v uradu N. D. O. vsak dan. Čisti dobicek
te tradicionalne prireditve je namenjen le
Vam in v Vašo korist.

Spet železniška nesreča! Iz Rima
poročajo, da se je v bližini Foggie zaletel
neki brzovlak z vso hitrostjo v tovarni

PODLISTEK.

Dogodbica.

Spisal: Fortunat Mikuletič.

(Konec.)

Tudi tisti večer smo ugibali na dolgo
in široko, kako bi lisico končno vendar
prevarili, a zastoj, prišli nismo do nobene
pametne misli. Samo moj hlapec Štrobnik
se je nekam zvito smejal predse in nas
poslušal, kako smo si belili glave. Ves ve-
čer ni spregovoril besede in ko sva se bli-
žala domu, se je še vedno skrito, tiho
smejalo.

Prideva domov, želim mu lahko noč
tedaj stopi k meni in reče z jako resnim
obrazom: „Vi je ne morete, jaz pa jo
bom!“ Nisem razumel, kaj je hotel s tem
reči, in še le čez dva dni, ko je prišla
katastrofa, sem spoznal, da je s tem mislil
lisico.

Naslednjega dne je šel moj Štrobnik
v vas k Tončku Škancevem, s katerim je
bil najboljši prijatelj, ker sta imela oba
enako pobištvo v podstrešju. Dolgo sta se
pogovarjala in končno sta si krepko stis-
nila roke ter se pomembno pogledala.

„Bova jim že midva pokazala!“

vlak, ki mu je privozil nasproti. Med potniki je nastala velika panika, ki jo je nočna tema še povečala. — Posledice so grozne. Iz razvalin obeh vlakov so dozdej izrekli pet mrtvecev. Okoli 40 oseb je ranjenih. Lokomotivi obeh vlakov sta popolnoma razbiti, tudi skoro vsi vozovi. Škoda je velikanska.

Ajdovščina. Veselični odsek podružnice v Ajdovščini priredi v nedeljo 23. t. m. plesni venček v Bratinovi dvorani. Pričetek ob 7. uri zvečer. Pri plesu svira tamburaški zbor društva „Danica“ iz Šturji.

Ajdovščina-Šturje. — Zanimanje za konsumno prodajalno je postalo v zadnjem času med delavstvom zelo veliko. Odbor je storil vse mogoče korake, da omogoči pristop vsem delavcem v konsumno prodajalno. Naj bi delavci tudi vpoštevali, nekoliko to hvalevredno brizajo, od strani predsedstva in odbora ter se poprijeli izključno svoje konsumne prodajalne. Le v veliki masi se bomo zamogli vspešno braniti in vstrajati v započetem podjetju. Tovariši-delavci, Vaša sveta dolžnost je, da se opremite svoje konsumne prodajalne, čas je vendar enkrat, da umevate kaj je in kako se pride do samosvojitve delavstva.

Mimogrede bodi omenjeno, da so po častili našo prodajalno v jutri 11. t. m. neklicani revizorji — katerim pravimo tatovi. — Njihov obisk je bil docela nepričakovan in zelo dobro preračunjen, kajti način vloma je tak, da bi morali storilci vdobiti diplomu celo pri tržaških svedrovcih. Glavni namen pa vendar niso dosegli — namreč denara v predalu ni bilo več — kot K 55 vkljub temu, da so bili orien-tirani dobro, ker so vedeli, da je bilo na predvečer vplačilo. Zraven označenih 55 K so odnesli nekaj sladkorja in kave. No, sklepa se lahko zgotovostjo, da, ako bi bil Sv. Jurij v Šturji vsegaveden in živo bitje, bi lahko danes rekel: ta je bil krščen pred toliko leti v moji cerkvi.

Da se kaj sličnega več ne pripeti je odbor koj poskrbel in si postavil v prodajalno pekleni stroj, kateri bo v enakem. Slučaju pridržal za vedno nepoklicanega gosta v prodajalno.

Nemci v Zagorju ob Savi. — Po naključju sem prišel skupaj z nekim znan-cem čevljarim mojstrom, kateri je bil izvoljen za odbornika pri zadnjih volitvah v okrajno bolniško blagajno litijsko.

„Nekaj novega ti imam sporočiti, ne-verjetno pa vendar resnično.“ „Kaj ta-kega?“ se začudim jaz. „Dne 11. t. m. popoldne je prišel k meni zapisnikar okrajne bolniške blagajne gospod Čepin, ter mi med pogovorom ponudil neko čeč-karijo s pripombo, da naj podpišem. Jaz sem ga zavrnil, da podpišem, a moram poprej prebrati, kaj bom podpisal. Pogle-dam to stvar in že na prvi pogled opazim nemško pisano „Eioldung“. Jaz mu takoj vrnem okrožnico ali, sploh ne vem, kaj je bilo, in sem zahteval, da naj mi donese slovensko pisano, potem bom podpisal, ko bom poprej lahko prebral, bom podpisal. Res je v odboru dvotretjinska večina nem-čurjev, a 1/3 pa tvorita dva Slovenca.

To je očiten dokaz kako misli Čobal, to pritepeno človeče, nas Slovence v Za-gorju izzivati. A ne bo šlo tako, gospo-dine; v našej deželi smo pršli tako daleč, da se po uradih tudi slovenski deželni je-zik spoštuje.

Miha, navaditi se bo treba slovensko, dokler si še pri nas v slovenskem Zagorju, če pa ne, boš moral iti v svoj rojstni kraj v nemški St. Pavel pri Preboldu na Spod-njem Štajerskem, kjer menda razun tebe, ki si se drugod naučil nekaj nemško klo-basati, ne zna nobeden drugi nemško tvo-jih tamošnjih d. mačinov. Se še vidimo.

— **c. Moralno zdravje delavca.** Na Švedskem posveč jo veliko pozornost telesnemu zdravju naroda; na Angleškem preskrbijo s pokojnino vse one starke in starce, ki so nekaznovani dopolnili 70. leto

življenja. Za korak dalje od drugih de-žel je šla Danska in more v tem oziru služiti za vzgled vsem drugim deželam.

Ljudska vseučilišča na Danskem so storila ogromno delo za umstveni napredek danskega delavca in kmeta. Delavec in kmet kažeta vedno večjo željo po prak-tični uporabi znanja v delu in po spozna-vanju okolščin, v katerih živijo kmetje in delavci. Praktično izobražen delavec se bo redko pregrešil proti svoji dolžnosti na-pram sebi in družbi. Kdor ne mara za delo in se rad udaja sladkemu „dolce far niente“ — brezdelju, tak človek škoduje sebi, svojcem in svoji okolici. Za take ljudi imajo na Danskem svoje zdravilo. Pošljejo jih v državno kazensko delavnico, kjer jih imajo šest mesecev pod jako stro-gim nadzorstvom. Potem jih pošljejo v navadno delavnico, kjer ostanejo tako dolgo, dokler se ne dokaže, da so se po-polnoma poboljšali, kar se navadno tudi zgodi. Za ljudi, ki so propadli v življen-skem boju, a bi se radi dela i, imajo tudi pomoč io postopajo z njimi z vsol obzir-nostjo. Vsako mesto ima poseben fond za pomoč takim ljudem, obstoji pa tudi po-seben odbor, ki skrbi, da taki ljudje do-bijo delo in ceno (stanovanje). Delavcem s kako telesno hibo poverijo delo, ki odgo-varja njihovim telesnem močem. Ko siro-mak delavec obnemore, pojde v „hišo za ostarele“ ali v „hišo za siromake“.

Vse te hiše so tako urejene, da se njih prebivalci ne čutijo niti najmanj poni-žanih. Brez dvoma je to blagoslov za vsako deželo. take naprave lajšajo člo-veško bedo, še večji blagoslov pa je to za one, ki skušajo bedo odstraniti. Za-družništvo je gotovo ena onih ustanov, s katerim se lahko vspešno odpomore siro-maštvu. Ogromne so naloge, ki jih ima izvesti zadružništvo. Da obvlada vse za-preke, je treba človeku moralne moči. In da se vse to doseže, da imajo take usta-nove nameravano korist, je potrebno, da se že mladina razvija v telesnem in duš-nem zdravju. Privzgojiti ji je treba volje in ljubezni do dela.

Naslov železnic v Bosni, ki so podrejene bosensko hercegovski dež. upravi, je odšel v vsem notranjem in zunanjem, strokovnem in poslovnem prometu: „Bos. herc. deželne železnice“.

DELAVCI! Nocoj vsi na prvi plesni venček „Glasbenega društva TRST“!

Iz Pule.

Pula, 20. 1. 1910.
(Po ekspresu).

Radnici zapo-leni kod izkrcavanja ugljena (tvrđka Matellich) su se skoro svi organizirali u N. R. O., te su uslied svoje organizacije prisili gospodara na razne po-boljšice. Gospodar je odmah iz početka taj pokret gledao krivim okom, te je htio neke ukloniti, dapače je i policijskomu komisarju javio, da će ih malo po malo odpuštiti.

Kad od jedanput sinoć 19. 1. isplatio je sve i odpuatio. Mi smo odmah poduzeli sve potrebne korake. Prijavili smo stvar Obrtnom nadzorniku. Izpitali smo kod po-litije. Javili smo komandu arsenala (buduć tvrđka radi za mornaricu) i govoriti s njime. On stoji na stanovištu, da su to prigodni radnici, koji moze odpuštiti kad hoće i prema kojim nema nikakve obveze. Tvrdi da ih je odpuatio uslied nestašice posla.

Nego mi smo stvar udesili, da će on ovo dana imati u velike posla.

(Dalje na četrti strani.)

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo
:: žganjarno ::
ulica Petronio številka 1.
A. B.

Dalmatinska gostilna
(Trattoria dalmata)
TRST, ul. Coroneo 3, TRST
Prva zaloga Viškega in Omiškega vina
prve vrste in
Češko Budjeviško pivo.

Cene:
Vino Viško Opollo po st. 72 liter
„ črno Omiško „ „ 64 „
„ belo Jvandalec „ „ 80 „
Pivo Budjeviško „ „ 56 „
Domača kuhinja je vedno pripravljena z mrzlimi in gorkimi jedmi. Za jutraj du-najske in kranjske klobase prve vrste.
Toplo se priporoča
SIME BAUS.

Filip Ivanišević
: zaloga dalmatinskega vina :
lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu
v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)
v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All' Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“ ulici Zudeeche št. 8 v katerih toči svoja vina I. vrst.
Slovani! Tovariši!
Dajam Vam naznanje, da sem odprl
„ novo slovensko „
BRIVNICO
v ulici del Bosco št. 1.
vogal Piazza Barriera vecchia
Toplo se priporočam slav. občinstvu za mno-gobrojen obisk. Jamčim za čisto in dobro po-strežbo.
SVOJI K SVOJIM
S spoštovanjem **Miroslav Kovačič,**
brivec.

Književne novosti:
GREGOR IČ: Poezije, zv. IV. . . . K 2-20
GOVEKAR: „Dobra gospodinja“, vezano „ 3-20
gospodarska knjiga za naše mlade
gospodinj, vezano 2-80
„Štiri ruske alke“, povesti —60
BENEŠ: „Brodskovski odvetnik“. 1-50
Kip Gregorčiča 4-—

Vsakovrstne mašne knjige po raznih cenah.
NOVOST!
Nakiti za dvorane in vrte pri :: zabavah ::
v belo-modro-rudeših barvah, komad po 4 metre dolg stane po 40, 50, 60 in 80 vinarjev.
Vse te knjige, papir in potrebščine se dobivajo v
Slovanski knjigarni in papirnici Josip Gorenjec
TRST. — Ulice Valdirivo 40.

Članom N. D. O. pozor!
Poslužite se vsi ur in zlatanine
v ulici del Rivo 26
Velika zaloga žepnih in stenskih ur ter vsakovrstne zlatanine. Izvršuje vsako popravo. ter jamči za 2 leti.
Članom N. D. O. so znižane cene.
udani **Alojz Povh, urar.**

Člani „N. D. O.“! Pozor!
V trgovini jestvinami
ANTON ŽERJAL, v ulici BELVEDERE št. 3.
in v Filijalki **A. ŽERJAL, v ul. Commerciale št. 18.** dobite vsi K 1.— blaga zaston ako nakupite za K 50.— blaga. Na zahtevo pošlje blago na dom.
Telefon št. 699. Telefon št. 699.

VINKO SKERK
PEKARNA in -
SLADČIČARNA
TRST, ul. Acquedotto 15,
podružnica ul. Miramare 9.
V moji pekarni se vdobi vsaki dan trikrat frišen kruh in se dovaža vsak čas tudi na dom. Dobi se tudi najfinejše moke iz najboljših mlinov biškote in posebno pa specialiteto za čaj. — Dobi se tudi veliko izbero butelj k ruma in vsake vrste čaja ter vse to po naj-nižji ceni.
Spoštovanjem **VINKO SKERK.**

Pekarna in slaščičarna
Benedikt Šuban
TRST, - ulica dell'Istria št. 12. - TRST
je preskrbljena s kruhom lastnega izdelka ter veliko izbero vsakovrstne moke in mandorlate najboljše vrste. Svež kruh 8-krat na dan.
Postrežba na dom

—:— **Pekarna i sladščičarna** —:—
Josip Pahor - Trst
ulica Madonnina št. 39.
ima na razpolago slav. občinstva 3-krat na dan svež kruh lastnega izdelka, vsakovrstno moke, raznovrstne sladščice in izdeluje najboljše biš-kote. — Sprejema naročila za torte, pince, potice itd., ter postreže na dom. Telefon št. 1190.

Tovariši N. D. O.
Veliko zalogo klobukov, dež-nikov, kravat, nogovic itd.
je odprl naš rojak
K. C. WENKEL
TRST, CORSO ŠT. 32
Ker je to edina slovenska trgovina te stroke, priporočamo jo Vam v obisk. — Svoji k svojim!

Podpisani priporoča sl. občinstvu in čla-nom „N. D. O.“ svojo
Pekarno, sladščičarno in tov. biškotov
v ulici del Belvedere št. 57.
kjer ima na razpolago
vedno svež kruh
raznovrstne sladščice in najfinejše likerje.
Sprejema tudi naročila za torte, potice, pince itd. Udani
LOVRENO REBULA.

Na novo urejena
: Pekarna Karol Trošt :
TRST, - Campo S. Giacomo št. 20. - TRST
(nasproti cerkve sv. Jakoba)
ima na razpolago vedno svež kruh, vsako-vrstne sladščice, čokolado itd., kakor tudi najfinejše likerje.

Zaloga likerjev v sodčkah in butilkah
Jakob Perharc
TRST — Via delle Acque — TRST
Veliki izbor vsakovrstnih najfinejših in starih vin v buteljkah. Postrežba točna. Cene zmerna. Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, po-roke, krste, družinska pogoščenja itd. Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo
dobroznano žganjarno
v ulici Miramar 1, nasproti kolodvora južne železnice, kjer toči najpristnejši kranj-ski brinjevec, vipavski tropinovec in prve vrste slivovec itd. Ima na razpolago tudi razne sirupe in druge likerje.
Ferdinand Pečenko.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel
pekarno in sladščičarno
Campo Belvedere št. 2
kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh in razne sladščice, potice itd. Udani **Filip Trobec.**

KUPUJTE VSI
Kolinsko kavino primes!
Josip Stolf mizarški mojster,
TRST, ulica Bel-vedere št. 8. izdeluje vsakovrstna mizaraka dela

AUSTRO-AMERIKANA - TRST

Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.

Prvi odhodi iz Trsta:

2. januarja parnik „Martha Washington“ Nowi-York via Patrasso-Palermo.

10. februarja parnik „Sofia Hohenberg“ v Buenos-Aires via Almeria-Las Palmas.

Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi

inštalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.

Za informacije se je oglasiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molina Piccolo št. 2. ali

pa h kateremu si bodi agentu ali korespondentu družbe.

Konsumna zadruga N. D. O.

Prodajalne: ulica Bosco 17.

II. ul. Miramare

Telefon: št. 23-21.

III. v Šklednju.

Čisti dobiček tega Vašega prvega go-spodarskega podjetja je namenjen le Vam in Vaši sveti stvari!

Radnici su njih 36 složni i odlučni izdržati, svi za jednoga, jedan za sve.

Mi smo odmah prijavi stvar obé ni Roč i drugim radnicima v Lanišću, Brgradu, Danam, Golcu i Semiči, te ih molili da ne dodju, ako ih Matelić pozove dok se ne rieši spor.

Nego večeras čusmo, da če on pozvati radnike iz Trsta. Dužnost je radništva, osobito ugljenara i onih, koji takve dobavljaju, da nebi u Pulu došli i tim naškodili u velike organiziranom radništvu.

Slovensko gledališče.

Preteklo nedeljo smo videli na našemu odru tri izvirna, domača dela.

Ker je avtor v pretni zvezi z našim listom, težko pišemo o tem. Vendar pa storimo to, ker smo to dolžni samim sebi, svojemu listu — in raznim kritičajem.

Avtorjev namen, to vemo, ni bil, predstaviti se občinstvu s kako večjo dramo, temveč je hotel le poskusiti svoje moči in se prepričati, ali ima potrebnih sil in zmognosti za dramatično pesništvo.

Mi si upamo z mirno vestjo trditi, da mu ni treba o tem več dvomiti.

Dvodejanka „V temi“ je najlepša. Iz nje diha raziskujoča in za socialno moralo težeča duša.

Posebno v prvem dejanju. Vse skupaj je resnični portret gnile morale v današnji družbi, pretresljiva slika, ki nam jo kaže avtor smelo in brez pardona, kakor zasluži morala, ki gazi in ubija, ko bi bilo treba dobre roko čutečega in v resnici moralnega in poštenega očeta.

Manj sreče je imel avtor z drugim dejanjem. Njegov namen je bil naslikati milje, v živi sliki pokazati do vratu zapeto in demišljivo družbo birokratov in hinavskih moralistov. Kar se tiče dialogov, žive igre, bi morda v gotovem delu ne bilo oporekati. Vendar se nam pa zdi, da to dejanje ni tehnično dovršeno. Tudi nima skoro pravega konca, človek vidi včasih premalo dejanja. — Toda res je tudi, da je to lepo sliko pokvaril naš nepopolni in za take moderne in izredno težke scenerije nesposobni oder. Če bi pa avtor dr. Mandić popravil, nekoliko opil drugo dejanje, bo to najlepša in bogatih misli in plemenitih tendenc polna naša izvirna igra, ki bo delala čast avtorju in gledališču, ki jo uprizori.

Tudi enodejanke „Samaritanci“ niso vsi razumeli. Bolnik ne zahteva od zdravnika, da bi ga ubil, umoril — le diskusi a je to, kakor ne zahteva, da bi delali zdravniki proti naravi, temveč nasprotno, nati delali v soglasju z voljo narave. On misli, da se ne bi smeli boriti z naravo. Kadar je to brezuspešno, in je volja bolnikova, da se rad odreče življenju, ki visi samo na lasu in je brezpomembno in le prisiljeno trpljenje zanj in za njegove bližnje. Saj zdravnik bi se ne smel postaviti proti zakonu naravnosti. Zakaj vsa pieteta in želja po čimvečjemu podaljšanju življenja je vendar le puhla in prazna tradicija, obsojanja vreden egoizem.

Pošteno in pametno misli č človek ne more najti tu nemoralnosti — to je prej plemenito usmiljenje, polno človekoljublja.

Ko bo avtor predelal, popravil, kjer je treba, bomo, če nam bo hotel svoja dela prepustiti, v vsem podrobno govorili in temeljito zavrnili vse, ki hodo zaslužili. Danes naj konstatiramo samo še nekaj. Nemo propheta in patria!

Za „Narodnega Delavca“ je daroval tov. Ant. Turk star. 1 K, ker se ni udeležil Ciril-Methodovega plesa. Hvala!

Poslano.)*

Odgovor „Zarji“ (št. 3. od 15./1.1910.)

Cenjena gospoda
urednik in dopisnik „Zarje“!

Predno sem vzel v roke pero, sem poizvedel pri sv. Ivanu v norišnici, ali imajo še prostora za dve osebi. Odgovorilo se mi je, da je še prostor za urednika „Zarje“ in nje poročevalca iz ladjedelnice pri sv. Marku. Tedaj priporočam Vam, da se požurita, kakor hitro je to mogoče, to je, dokler je še prostora. Potrebno je, da Vama obvežejo glave z ledenimi obkladami, kajti vidi se, da sta pri koncu pameti, ali pa nimate „dopisov“ da ste prisiljeni skladati take izmišljotine in kolobocije skupaj, tako da nimajo ne glave ne repa. Omenim Vam, da ravnatelj našega zavoda se ne peča ne z nami, slovenskimi „narodnjakari“ se manje pa se farskimi priliznjenci. Bodi povedano Vama in Vaši farski cunji „Zarja“ da bi morali biti malo bolj pravični. Kristus je rekel: „ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe“ a svojim apostolom: učite pravico in ljubite resnico“. Tedaj, Vi dragi gospod Ukmar! Vi niste naslednik Kristusa, kajti kakor urednik Vaše cunje „Zarje“ bi morali bolj pravične in resnične stvari pisati. Če Vam kakšen dopisnik kaj lažnjivega piše, bi se vendar morali popred informirati, potem se le pisati! Moram še omeniti pred vso javnostjo, kar ste dozdaj pisali o slovenskih narodnih delavcih, ki so uslužbeni v ladjedelnici pri sv. Marku. Vidi se, da bi radi napravili zgago in prepir med nami, ali tistega cilja ne boste dosegli. Obžalujem Vas, dragi urednik, gospod Ukmar, ki ste ena oseba učena, kajti raztrgali, ste že mnogo hlače popred ste prišli do svojega stanu, ki bi moral biti spoštovan od vsakega priprostelega delavca. Mesto tega ste se tako spozabili, da ste postali lažnjivec in obrekovalec poštenega slovenskega delavstva. Vaš značaj ne bi smel dopustiti kaj takega, kajti takšnih stvari zamorejo spraviti skupaj le babe iz Rene ali starega mesta, in ne pa en duhovnik ki je poklican ljudi poučiti in skrbeti za mir, ne pa zgage delati in prepira med slovenskim delavstvom, s pomočjo Vašega poročevalca! Kedo bo še mogel še kaj verovati?

Kar pa zadene moje osebe, odgovarjam Vam toliko, da sem priprost in pošten delavec, pa ne lažnjiv, ka-

kakor si ti draga farska cunja! Hvala Bogu, nisem še imel potrebe od Vas, farska sodrga in tudi ne od dr. Mandića. Jaz sem še dober sam si prisluzit kosček kruha in kadar bom imel potrebo, bom šel najprej k dr. Mandiću prosit, kajti dr. Mandić je bolj pravičen mož, nego Vaša farska sodrga! Za sedaj ostanem vedno na svojem mestu kot član N. D. O.

Auton Kodela,
elektrotehnik v ladjedelnici
pri sv. Marku.

Spodaj podpisani izjavljamo, da nismo nikdar imeli kaj opraviti s tukajšnjem tednikom „Zarja“ in da je vse, kar piše omenjeni list o naz oziroma o razmerah v ladjedelnicah pri sv. Marku in „Strudholtu“ gola in — podla laž.

TRST, dne 20. januarja 1910.

Rudolf Pregarec, Fran Bonano, A. Gombal.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le v kolikor zahteva zakon.

Odgovorni urednik: STEFAN KOS.
Lastnica in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA
ORGANIZACIJA v Trstu.
Tiska: TISKARNA „EDINOST“ v Trstu.

„Vsi Slovenci v slovensko trgovino!“ V. DOBAUSCHEK

TRST, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente), TRST.

Za zmanjšanje v kratkem času svojo sedanjo vel ko zalogo blaga, odločil sem se
vse cene zelo znižati.

Obleke za moške in dečke, suknje: Paltò, Ulster, Raglan, jopice, zimske jopice (sacchettoni), telovnike, hlače, jopice spodnje hlače, srajce, nogovice, rokovice, čepice itd.

Izgotavljajo se moške obleke po meri od K 28—80 in z dostavljenega lastnega blaga t. j. samo delo K 16, 18 in 20. : : : **Časna krojačnica.**

Govori se slovensko.

Novo pogrebno podjetje

se je preselilo v Corso št. 49. (vokal Trg Goldoni).

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18.

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprti, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrljice, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence in umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

Telefon št. 1402

HENRICH STIBELJ in drugi.

VELIKA IZBIRA
raznovrstnih oblek za moške, ženske in otroke.
Bohinec & Co.
Via delle Terri 2 - TRST - Via S. Lazzaro 17 (za cerkvijo sv. Antona nov.)
Za zimo lepe in dobre suknje, kožuhe itd.
Priznane nizke, stalne cene.
POZOR! Člani N. D. O. dobijo poseben popust.

Delniška glavnica:

K 10.000.000.

Telefon 19-95.

OSREDNJA BANKA

ČEŠKIH HRANILNIC

Vlog okoli:

K 100.000.000

Naslov za brz.: SPOROBANKA

Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3.

4%
vloge na knjižice.

MENJALNICA. — BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Centrala denarnih

zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4% bančne obligacije.

Premijene vloge

4 3/4 %

JADRANSKA BANKA v TRSTU

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUPEJE IN PRODAJA
VREDNOSTNE PAPIRJE
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)

VALUTE IN DEVIZE

PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

Eskompt menic in inkaso, borzna naročila
SAFE-DEPOSITS

Promese k vsem žrebanjem. — Zavarovanje srečk.

Menjalnica

4 1/4 %

VLOGE NA KNJIŽICE.

— TEKOČI IN ŽIRO RAČUN —

VLOŽENI DENAR OBRESTUJE

SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA. : : :

STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI

DOKUMENTOM VKRČANJA. — — —

Uradne ure: 9 — 12., 2-30 — 5.30. — Brzjavlj.: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 973.